

Original Article (Quantified)

The moderating effect of self-efficacy on the relationship between parents and children and academic participation, considering the mediating variable of learning adaptation among secondary school students of Nowshahr city.

Meysam Karamipour^{1,2} , Samaneh Mataji³ , Rezvaneh Kazem Nezhad³ , Maryam Esfandyari³

1- Instructor, Department of Educational Sciences, Chalus Branch, Islamic Azad University, Chalus, Iran.
2- Department of Human Resources Studies and Evaluation, Research Center of Knowledge-based Businesses and Resource Management Studies, Iran
3- Masters student, Department of Educational Sciences, Chalous Branch, Islamic Azad University, Chalous, Iran

Receive:
17 September 2023
Revise:
20 November 2023
Accept:
24 December 2023

Abstract

The purpose of this research is to investigate the moderating effect of self-efficacy on the relationship between parents-children and academic participation, taking into account the mediating variable of learning adaptation among secondary school students of Nowshahr. The current research is applicable in terms of purpose, and descriptive-correlative in terms of nature and method. The statistical population of the current study included parents and students of girls' schools in the first secondary school in Nowshahr, with a number of 2000 students and 2000 parents, of which 384 were selected as a statistical sample using a random cluster method for students, and also 384 were selected by simple random method for parents; based on Cochran's formula. Data collection tools include parent-child relationship questionnaires (Barenzova and Oson, 1982), learning compatibility (Linbin, 2008), self-efficacy (Zhang, 2010), and academic participation (Scafley, 2002). SPSS 26 and Lisrel software were used for analysis. The results showed that there is a significant relationship between parent-child relationships and academic participation of secondary school students in Nowshahr. Also, there is a significant relationship between parent-child and academic participation, taking into account the mediating role of learning adaptation of middle school students in Nowshahr city. Finally, there is no significant relationship between parent-child and academic participation considering the mediating role of learning self-efficacy of Nowshahr secondary school students.

Keywords:
self-efficacy,
parent-child relationship,
academic participation,
learning adaptation

Please cite this article as (APA): Karamipour, M., Mataji, S., Kazem Nezhad, R., & Esfandyari, M. (2024). The moderating effect of self-efficacy on the relationship between parents and children and academic participation, considering the mediating variable of learning adaptation among secondary school students of Nowshahr city.. *Management and Educational Perspective*, 6(2), 94-113.

Publisher: Iranian Business Management Association	https://doi.org/10.22034/jmep.2023.425674.1279	
Corresponding Author: Meysam Karamipour		
Email: karamipour556@gmail.com	Creative Commons: CC BY 4.0	

Extended abstract

Introduction

Since the publication of the Family Educational Promotion Law and Co-education in China, the government has encouraged parents to participate in their children's education and help them grow (China, 2021). Studies have shown that communication between parents and children can be an important mechanism to influence their children and help children's growth, health and personality. And it also affects the mental state and behavioral participation of students in learning activities in schools (Liu et al, 2012). Therefore, communication between parents and children can be an effective way to promote learning in school. Academic participation refers to the amount of effort or behavioral participation that students make in the learning process (Peng et al, 2022).

In addition, other factors such as learning adaptability can affect students' academic participation. Also, the adaptability of learning can affect students' attitude, participation and effort. (Zhaang et al, 2021) Learning adaptability is defined as a person's ability to maintain a positive attitude. Also, the adaptability of learning has been expressed by taking measures to meet the academic needs of students and adapting to the educational environment. Baker & Siryk (1984) has shown in their studies that learning adaptability can positively predict the student's academic participation. Wang et al, (2020) showed that students with better learning adaptation may be more persistent and focus on their studies without distraction. Therefore, students with strong adaptability can overcome difficulties and devote themselves to learning.

On the other hand, self-efficacy is an important contextual factor of learning in the relationship between parents and children, which can be adjusted by individual variables. Research has shown that learning self-efficacy can improve students' academic performance by cultivating mental qualities (Liu, 2017). People with high self-efficacy tend to maintain a good attitude and believe that they can solve learning problems; they are also less likely to experience severe pressure, anxiety or stress (Hong et al, 2021).

Therefore, the researcher tries to answer the question: what is the effect of self-efficacy on the relationship between parents-children and academic participation, considering the mediating variable of learning adaptation among secondary school students of Nowshahr city?

Theoretical Framework

Academic self-efficacy

According to Mouriss (2001), academic self-efficacy expresses the feeling of a person's ability regarding learning activities, focusing on academic subjects and meeting academic expectations. It is also defined as a person's judgment about his abilities to organize and implement specific activities in order to obtain various academic performance plans (Kostagiolas et al, 2019).

Academic participation

Academic participation refers to the amount of effort or energy a person spends on his academic work and the effectiveness and efficiency achieved. The main indicators of academic participation include participation in activities related to education, achieving high grades, the amount of time spent on homework, and the amount of homework completed. Learners who have academic participation pay more attention and focus on the issues and subjects that are the target of learning, work hard, enjoy doing academic tasks, show more commitment to the rules and regulations of the school, avoid incompatible and undesirable behaviors, and have better performance in tests (Yaghubi et al, 2022).

Adaptability of learning

Adaptation in school is a multi-dimensional structure that should be distinguished between several types, i.e. academic, social and individual emotional adaptation (Lavasani et al, 2018). Academic adaptation refers to the demands of the educational environment such as homework and exams (Wilder, 2014).

Geng et al, (2023) conducted a research titled "Relationship between parent-child relationship and academic conflict among secondary school students". The results showed that learning compatibility has a mediating role between parent-child relationship and academic participation. In addition, parent-child relationships and academic participation as well as parent-child communication and adjustment were all moderated by self-efficacy.

Babaei parsheh & Mosadeghi nik (2022) investigated the relationship between information literacy and communication skills of teachers with academic self-efficacy with the moderating role of students' intelligence beliefs. The research findings showed that there is a positive and significant relationship between teachers' information literacy and students' academic self-efficacy. There is a positive and significant relationship between teachers' communication skills and students' academic self-efficacy. The results of the research showed that intelligence beliefs have a moderating role in the relationship between information literacy and teachers' communication skills with students' academic self-efficacy.

Research methodology

The current research is applicable in terms of purpose, and descriptive-correlative in terms of nature and method. The statistical population of the current study included parents and students of girls' schools in the first secondary school in Nowshahr, with a number of 2000 students and 2000 parents, of which 384 were selected as a statistical sample using a random cluster method for students, and 384 were selected by simple random method for parents; based on Cochran's formula. Data collection tools include parent-child relationship questionnaires (Barenzova and Oson, 1982), learning compatibility (Linbin, 2008), self-efficacy (Zhang, 2010) and academic participation (Scafley, 2002).

Research findings

SPSS and LISREL software were used for analysis. The results showed that there is a significant relationship between parent-child relationships and academic participation of secondary school students in Nowshahr. Also, there is a significant relationship between parent-child and academic participation, taking into account the mediating role of learning adaptation of Nowshahr high school students. Finally, there is no significant relationship between parent-child and academic participation considering the mediating role of learning self-efficacy of Nowshahr secondary school students.

Conclusion

The current study was conducted with the aim of investigating the moderating effect of self-efficacy on the relationship between parents-children and academic participation, taking into account the mediating variable of learning adaptation among secondary school students of Nowshahr city. These findings are in agreement with research findings of Geng et al, (2023), Babaei parsheh & Mosadeghi nik (2022), Naghsh et al, (2022), Aghaei Motlagh (2020), Zangi Abadi et al, (2019), Liu et al, (2019), Pourseyed et al, (2019), Senobar (2018), Sevari (2018), Azizinezhad (2016), Sheikholeslami et al, and (2015). In explaining these findings, it can be stated that this study showed that the child-parents' communication is positively related to the students' academic participation. That is, by improving the quality of parent-child communication, the academic participation of students increases significantly.

Communication is a bridge between parents and children. Through open and equal communication, parents can convey their expectations for academic learning to their children and ask their children to make more efforts in academic learning. In addition, parents can learn about their children's learning challenges in time and provide them with the necessary support to improve students' interaction with education. However, if there is less communication and more problems between parents and children, it will be difficult for students to cope with the pressure of academic learning. In addition, their mobility will decrease. They are more exhausted in academic learning and do not want to dedicate to it.

علمی پژوهشی (کمی)

اثر تعدیل کننده خودکارآمدی در رابطه بین والدین - فرزند و مشارکت تحصیلی با در نظر گرفتن متغیر میانجی سازگاری یادگیری در بین دانش آموزان دوره متوسطه شهرستان نوشهر

میثم کرمی پور^۱، سمانه متاجی^۳، رضوانه کاظم نژاد^۳، مریم اسفندیاری^۳

۱- مربی، گروه علوم تربیتی، واحد چالوس، دانشگاه آزاد اسلامی، چالوس، ایران.

۲- گروه مطالعات و ارزیابی منابع انسانی، مرکز پژوهشی مطالعات مدیریت منابع و کسب و کار دانش محور، ایران

۳- دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه علوم تربیتی، واحد چالوس، دانشگاه آزاد اسلامی، چالوس، ایران

چکیده

هدف این تحقیق بررسی اثر تعدیل کننده خودکارآمدی در رابطه بین والدین - فرزند و مشارکت تحصیلی با در نظر گرفتن متغیر میانجی سازگاری یادگیری در بین دانش آموزان دوره متوسطه شهرستان نوشهر می باشد. تحقیق حاضر به لحاظ هدف، کاربردی و از نظر ماهیت و روش، از نوع توصیفی - همبستگی می باشد. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل والدین و دانش آموزان مدارس دخترانه در دوره متوسطه اول در شهرستان نوشهر به تعداد ۲۰۰۰ نفر دانش آموز و ۲۰۰۰ نفر والدین بودند که از این تعداد ۳۸۴ نفر به عنوان نمونه آماری با استفاده از روش تصادفی خوشه‌ای برای دانش آموزان و ۳۸۴ نفر به روش تصادفی ساده برای والدین بر اساس فرمول کوکران انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده‌ها شامل پرسشنامه‌های ارتباط والدین - فرزند (بارنزوا و اوسون، ۱۹۸۲)، سازگاری یادگیری (لینین، ۲۰۰۸)، خودکارآمدی (ژانگ، ۲۰۱۰) و مشارکت تحصیلی (اسکافلی، ۲۰۰۲) می باشد. برای تجزیه و تحلیل از نرم افزارهای lisrel و spss 26 استفاده شد. نتایج نشان داد بین روابط والدین - فرزند و مشارکت تحصیلی دانش آموزان دوره متوسطه شهرستان نوشهر ارتباط معنی داری وجود دارد. همچنین بین والدین - فرزند و مشارکت تحصیلی با در نظر گرفتن نقش میانجی سازگاری یادگیری دانش آموزان دوره متوسطه شهرستان نوشهر ارتباط معنی داری وجود دارد. در نهایت بین والدین - فرزند و مشارکت تحصیلی با در نظر گرفتن نقش میانجی خودکارآمدی یادگیری دانش آموزان دوره متوسطه شهرستان نوشهر ارتباط معنی داری وجود ندارد.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۶/۲۶

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۲/۰۸/۲۹

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۱۰/۰۳

کلید واژه‌ها:

خودکارآمدی،

رابطه والدین - فرزند،

مشارکت تحصیلی،

سازگاری یادگیری.

لطفاً به این مقاله استناد کنید (APA): کرمی پور، میثم، متاجی، سمانه، کاظم نژاد، رضوانه، اسفندیاری، مریم. (۱۴۰۳). اثر تعدیل کننده خودکارآمدی در رابطه بین والدین - فرزند و مشارکت تحصیلی با در نظر گرفتن متغیر میانجی سازگاری یادگیری در بین دانش آموزان دوره متوسطه شهرستان نوشهر. فصلنامه مدیریت و چشم انداز آموزش. ۶(۲). ۹۴-۱۱۳.

	https://doi.org/10.22034/jmep.2023.425674.1279	ناشر: انجمن مدیریت کسب و کار ایران
		نویسنده مسئول: میثم کرمی پور
	Creative Commons: CC BY 4.0	ایمیل: karamipour556@gmail.com

مقدمه

مهم‌ترین نهاد اجتماعی، تربیتی، آموزشی و اصلی‌ترین رکن در تعلیم و تربیت است که به منظور تربیت صحیح دانش‌آموزان در ابعاد مختلف اداره می‌شود. انتقال ارزش‌های اساسی جامعه در کانون اصلی توجه نظام آموزشی قرارداد به طوریکه مدرسه دانش‌آموزان را متعهد می‌سازد ارزش‌های جامعه را درونی سازند. یکی از پیچیدگی‌های والدین و دانش‌آموزان از زمانی شروع می‌شود که فرزندانشان وارد مدرسه و مقطع بالاتر می‌شوند و اکثر والدین تلاش می‌کنند که در این زمان از فرزندانشان حمایت تحصیلی به ویژه در دوره مقطع متوسطه داشته باشند. با این حال یکی از چالش‌برانگیزترین دوره‌های تحصیلی دوره متوسطه در مدارس است. در خیلی از کشورها به خصوص چین در حال ترویج ایده‌های آموزشی و ارتباط بین خانه و مدرسه است (Geng et al, 2023). از زمان انتشار قانون ارتقای آموزشی خانواده و تحصیل مشترک در کشور چین، دولت، والدین را تشویق کرده است که در آموزش فرزندان خود شرکت کنند و به رشد آنها کمک کنند (China, 2021). مطالعات نشان داده است که ارتباط بین والدین و فرزند به عنوان یک مکانیسم مهم برای تاثیرگذاری فرزندانشان می‌تواند باشد و به رشد و سلامتی و شخصیت فرزندان کمک کند. و همچنین باعث تاثیرگذاری وضعیت روانی و مشارکت رفتاری دانش‌آموزان در فعالیتهای یادگیری در مدارس می‌شود (Liu et al, 2012). بنابراین ارتباط بین والدین و فرزندان می‌تواند راهی مؤثر برای ترویج یادگیری در مدرسه باشد. مشارکت تحصیلی به میزان تلاش یا مشارکت رفتاری اشاره دارد که دانش‌آموزان در فرایند یادگیری انجام می‌دهند (Peng et al, 2022). مطالعات نشان داده است که هم نحوه و هم محتوا ارتباط والدین و فرزندان می‌تواند بر مشارکت تحصیلی فرزندان تأثیر بگذارد و تا حد زیادی یادگیری فرزندان افزایش می‌یابد. تحقیقات دیگری بین (Yang & Chen, 2023) و (Wang, 2022) انجام شد، آنها به بررسی ارتباط بین والدین و فرزند پرداختند و چگونگی تأثیر آن را بررسی کردند. علاوه بر این عوامل دیگری نظیر سازگاری یادگیری می‌تواند بر مشارکت تحصیلی دانش‌آموزان تأثیرگذار باشد. همچنین سازگاری یادگیری می‌تواند بر نگرش، مشارکت و تلاش دانش‌آموزان تأثیرگذار باشد. (Zhaang et al, 2021) سازگاری یادگیری را توانایی فرد به حفظ نگرش مثبت تعریف کرده است. همچنین سازگاری یادگیری را انجام اقداماتی جهت برآوردن نیازهای تحصیلی دانش‌آموزان و انطباق با محیط آموزش بیان نموده است. (Baker & Siryk, 1984) در مطالعات خود نشان داده است که سازگاری یادگیری می‌تواند به طور مثبت مشارکت تحصیلی دانش‌آموزان را پیش‌بینی کند. وانگ و همکاران (Wang et al, 2020) نشان دادند که دانش‌آموزانی که سازگاری یادگیری بهتری دارند ممکن است پشتکار بیشتری داشته باشند و بدون حواس پرتی بر روی مطالعه خود تمرکز کنند. بنابراین دانش‌آموزان با سازگاری قوی می‌توانند بر مشکلات غلبه کنند و خود را وقف یادگیری کنند.

از سوی دیگر خودکارآمدی یک عامل زمینه‌ای مهم یادگیری در ارتباط بین والدین- فرزند می‌باشد که می‌تواند توسط متغیرهای فردی تعدیل شود. تحقیقات نشان داده شده است که خودکارآمدی یادگیری می‌تواند عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان را با پرورش ویژگی‌های ذهنی بهبود بخشد (Liu, 2017). افراد با خودکارآمدی بالا تمایل به حفظ نگرش خوب دارند و معتقدند که می‌توانند مشکلات یادگیری را حل کنند؛ آنها همچنین کمتر احتمال دارد که فشار، اضطراب یا استرس شدید را تجربه کنند (Hong et al, 2021). با این حال افراد با خودکارآمدی پایین‌تر می‌توانند به راحتی تحت تأثیر موقعیت‌های منفی قرار بگیرند و سازگاری یادگیری برای آنها دشوار شود. بنابراین بدیهی است که افراد با سطح

مختلف خودکارآمدی یادگیری، به طور متفاوتی می‌توانند تحت تأثیر رویدادهای بیرونی قرار گیرند. با توجه به اینکه سطح تحصیلی والدین منابع آموزشی، وضعیت اقتصادی خانواده‌ها از پیش تعیین شده می‌تواند تأثیرگذار باشد، در نظام آموزشی، سازگاری یادگیری موجب افزایش مشارکت تحصیلی بین والدین - فرزند می‌شود و از طرفی دیگر از آنجاییکه خودکارآمدی تحصیلی و پیشرفت تحصیلی مطلوب، عملکردهای مورد انتظار دانش‌آموزان تلقی می‌شود. از این لحاظ توجه به رابطه والدین - فرزند در مشارکت تحصیلی و نقش سازگاری یادگیری و خودکارآمدی ضروری به نظر می‌رسد. بنابراین توجه به مشارکت تحصیلی دانش‌آموزان و سازگاری یادگیری آنان که آینده ساز هر جامعه‌ای محسوب می‌شوند و همچنین خودکارآمدی تحصیلی تحت تأثیر زمینه‌ها و شرایط اجتماعی و فرهنگی است که فرد در آن واقع شده است و آن را درک می‌کند، از مهم‌ترین مسائل اجتماعی است. پس لازم است که نظام آموزش و پرورش در تعلیم و تربیت از شیوه‌ها و معیارها و برنامه‌هایی استفاده کنند که در سازگاری، مشارکت و خودکارآمدی آن‌ها تأثیرگذار باشند. با توجه به اهمیت این موضوع در عین حال، در پژوهش‌های مربوط، در به کارگیری برنامه‌های آموزشی اعم از مدارس به مراتب کمتر پرداخته شده است. در واقع اساسی‌ترین وجهی که انجام این پژوهش را ضروری می‌کند افزایش تأثیر سازگاری یادگیری از طریق مشارکت بین والدین - فرزند و همچنین افزایش خودکارآمدی با توجه به اثرات پایدار آن در پیشرفت تحصیلی است. از این رو محقق تلاش دارد تا به این سؤال که خودکارآمدی در رابطه بین والدین - فرزند و مشارکت تحصیلی با در نظر گرفتن متغیر میانجی سازگاری یادگیری در بین دانش‌آموزان دوره متوسطه شهرستان نوشهر چه تاثیری دارد؟ بپردازد.

ادبیات نظری

خودکارآمدی تحصیلی

بر اساس نظریه (Bandura, 1997) باور دانش‌آموزان در مورد توانایی‌هایشان برای انجام موفقیت آمیز تکالیف تحصیلی پیش‌بینی‌کننده‌ای قوی برای توانایی آنها جهت موفقیت در مورد این تکالیف است (Ozayi et al, 2021). باورهای خودکارآمدی تحصیلی به تعیین اینکه دانش‌آموز چه کارهایی را می‌تواند با دانش و مهارت‌هایشان انجام دهد کمک می‌کند در نتیجه پیشرفت تحصیلی تا حد زیادی تحت تأثیر ادراکات دانش‌آموز در مورد توانایی‌هایش و به وسیله آن پیش‌بینی می‌شود (Nazerzadeh et al, 2020). باورهای خودکارآمدی با تأثیر بر انتخاب‌های فرد میزان تلاش و پشتکار او در مواجهه با مشکلات الگوهای تفکر و واکنش‌های هیجانی نقش اساسی در تعیین رفتار دارند و به همین دلیل باور خودکارآمدی تحصیلی بالا، موجب تقویت پیشرفت تحصیلی می‌شود. اما باور خودکارآمدی تحصیلی پایین آن را تضعیف می‌کند (Heydari & Barzegar, 2020) در محیط‌های تحصیلی، خودکارآمدی ادراک شده یادگیرندگان بر علایق انگیزش مدیریت عوامل استرس‌زای تحصیلی رشد قابلیت‌های شناختی و پیشرفت تحصیلی تأثیر می‌گذارد. از سوی دیگر خودکارآمدی تحصیلی به دانشجویان در موقعیتهای استرس‌زا کمک می‌کند. دانش‌آموزان با خودکارآمدی تحصیلی بالاتر مشکلات سازگاری و اضطراب کمتری دارند و قادر به مواجهه موثرتری با موقعیتهای استرس‌زای تحصیلی هستند (Hakyeme et al, 2021). به تعبیر (Mouriss, 2001) خودکارآمدی تحصیلی بیانگر احساس توانایی فرد در مورد فعالیتهای یادگیری احاطه بر موضوعات درسی و برآورده کردن انتظارات تحصیلی است. همچنین به عنوان

قضاوت شخص در مورد تواناییهایش برای سازماندهی و اجرای فعالیتهای خاص در جهت به دست آوردن انواع طرح‌های عملکرد تحصیلی تعریف شده است (Kostagiolas et al, 2019).

مشارکت تحصیلی

یکی از عوامل مهم و تأثیر گذار در یادگیری و موفقیت در آن مشارکت تحصیلی است. مشارکت تحصیلی به میزان نیرو یا انرژی فرد که صرف انجام کارهای تحصیلی خود می‌کند و میزان اثر بخشی و کارآیی حاصل شده اشاره دارد. شاخصهای اصلی مشارکت تحصیلی عبارتند از مشارکت در فعالیتهای مرتبط با تحصیل دستیابی به نمرات بالا، میزان صرف وقت برای انجام تکالیف درسی و حجم تکالیف انجام و اتمام یافته است. یادگیرندگانی که مشارکت تحصیلی دارند، توجه و تمرکز بیشتری بر مسائل و موضوعات مورد هدف یادگیری دارند سخت تلاش می‌کنند از انجام وظایف تحصیلی لذت می‌برند به قوانین و مقررات محل تحصیل تعهد بیشتری نشان می‌دهند از انجام رفتارهای ناسازگارانه و نامطلوب اجتناب می‌کنند و در آزمونها عملکرد بهتری دارند (Yaghubi et al, 2022).

نظریه پردازان مشارکت تحصیلی را سازه‌ای چند بعدی و در برگیرنده‌ی ابعاد رفتاری، شناختی، انگیزشی و عاملی می‌دانند (Fredricks et al, 2016). بعد رفتاری به رفتارهای قابل مشاهده‌ی تحصیلی از قبیل تلاش و پایداری هنگام مواجه شدن با مشکل در حین انجام تکالیف درسی و تقاضای کمک از اساتید یا از همسالان به منظور یادگیری و درک مطالب درسی اشاره دارد. بعد عاطفی مشارکت به واکنشهای عاطفی و هیجانی یادگیرنده در کلاس و دانشگاه اشاره دارد. مشارکت عاطفی شامل علاقه مندی درونی به مطالب و تکالیف درسی ارزش دهمی به مطالب، وجود عاطفه مثبت و فقدان عواطف منفی نظیر ناامیدی، اضطراب و خشم هنگام انجام تکالیف درسی و یادگیری است. مشارکت شناختی شامل انواع فرایندهای پردازش است که دانشجویان جهت یادگیری مورد استفاده قرار می‌دهند و متشکل از راهبردهای شناختی و فراشناختی است مشارکت عاملی به میزان نقش سازنده یادگیرندگان از جمله سؤال پرسیدن و ابراز ترجیحات خود در جریان آموزش اشاره دارد (Maleki, 2022).

سازگاری یادگیری

سازگاری در مدرسه به عنوان یک ساختار چند بعدی است که باید بین چندین نوع آن یعنی سازگاری تحصیلی، اجتماعی و فردی هیجانی تمایز قائل شد (Lavasani et al, 2018). سازگاری تحصیلی به خواسته‌های محیط آموزشی مثل تکالیف درسی و امتحانات اشاره دارد (Wilder, 2014). سازگاری اجتماعی با نحوه برخورد دانش آموزان با خواسته‌های واحدهای آموزشی مثل مسئولیت پذیری نسبت به فعالیتهای اجتماعی و سازگاری فردی هیجانی به واکنشهای فرد در مقابله با استرس و فشار اضطراب، پریشانی و نشانه‌های جسمانی اشاره دارد. شواهد تحقیق فراوانی درباره نقش مثبت والدین در سازگاری دانش آموزان به ویژه در محیط مدرسه وجود دارد (Karbach et al, 2013). زمانی که والدین کودکان از خود مختاری آنها حمایت کرده و درگیر فعالیتهای آموزشی آنها می‌شوند، آنها به طور مثبت و مؤثرتری با چالش‌هایی که در مدرسه برایشان رخ می‌دهد سازگار می‌شوند (Wang & Sheikh-Khalil, 2014). مشارکت مستمر و پایدار والدین در سه حوزه سازگاری فردی شایستگی خودمختاری، انگیزش و انجام تکالیف مدرسه

(سازگاری اجتماعی همکاری) با همکلاسیها رفتار اجتماعی مطلوب و سازگاری فردی هیجانی مثل هیجانات مثبت، کیفیت زندگی و عزت نفس می‌تواند تأثیرگذار باشد (Young et al, 2013). بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که رفتارهای مثبت والدین در برخورد با فرآیند تحصیل دانش آموزان می‌تواند با پیامدهای مثبت چون سازگاری تحصیلی دانش آموزان در ارتباط باشد (Barghi & Garyi Garavand, 2021)

پیشینه پژوهش

(Geng et al, 2023) پژوهشی تحت عنوان «رابطه بین ارتباط والدین- فرزند و درگیری تحصیلی در بین دانش آموزان دوره متوسطه» انجام دادند. نتایج نشان داد که سازگاری یادگیری نقش میانجی بین ارتباط والدین-فرزند و مشارکت تحصیلی دارد. علاوه بر این روابط بین والدین-فرزند و مشارکت تحصیلی همچنین ارتباط والدین-فرزند و سازگاری همگی با خودکارآمدی تعدیل شدند.

(Babaei parsheh & Mosadeghi nik, 2022) به بررسی تعیین رابطه سواد اطلاعاتی و مهارتهای ارتباطی معلمان با خودکارآمدی تحصیلی با نقش تعدیلگر باورهای هوشی دانش آموزان پرداختند. یافته‌های تحقیق نشان داد بین سواد اطلاعاتی معلمان با خودکارآمدی تحصیلی دانش آموزان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. بین مهارتهای ارتباطی معلمان با خودکارآمدی تحصیلی دانش آموزان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. نتایج تحقیق نشان داد باورهای هوشی در رابطه سواد اطلاعاتی و مهارتهای ارتباطی معلمان با خودکارآمدی تحصیلی دانش آموزان نقش تعدیلگر دارد. (Naghsh et al, 2022) پژوهشی تحت عنوان «نقش واسطه‌ای مشارکت والدین با فرزند در رابطه با شرم داشتن فرزند با ناسازگاری یادگیری و عملکرد تحصیلی دانش آموزان» انجام دادند. نتایج نشان داد شرم داشتن از فرزند با ناسازگاری یادگیری ارتباط مستقیم بر عملکرد دانش آموزان دارد و مشارکت والدین- فرزند نیز بر عملکرد تأثیر مستقیم دارد. هرچه نگرش خانواده مثبت باشد مشارکت آنها بیشتر است.

(Aghaei Motlagh, 2020) مطالعه حاضر با هدف تعیین رابطه بین اخلاق حرفه‌ای اساتید دانشگاه با رضایت شغلی و باورهای خودکارآمدی آنها انجام شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از روش ضریب همبستگی پیرسون نشان داد بین اخلاق حرفه‌ای اساتید دانشگاه با رضایت شغلی و باورهای خودکارآمدی آنها رابطه وجود دارد. همچنین بین ابعاد اخلاق حرفه‌ای اساتید دانشگاه با رضایت شغلی و باورهای خودکارآمدی آنها رابطه وجود دارد. براساس این یافته‌ها می‌توان به اساتید توصیه کرد تا تلاش‌های خود را جهت استقرار فضای کاری اخلاق‌مدارانه به کارگیرند تا از این طریق توانمندی‌های خود را به ظهور رسانده و به ارتقای رضایت شغلی دست یابند.

(Zangi Abadi et al, 2019) پژوهشی تحت عنوان «اثر بخشی آموزش راهبردهای خود تنظیمی بر خودکارآمدی تحصیلی و سازگاری تحصیلی دانش آموزان ناسازگار» انجام دادند. نتایج نشان داد که آموزش راهبردهای خود تنظیمی بر خودکارآمدی تحصیلی و سازگاری تحصیلی دانش آموزان دوره متوسطه تأثیر معناداری دارد.

(Liu et al, 2019) در پژوهش خود به نقش واسطه‌ای خودکارآمدی و مشارکت والدین در رابطه بین وضعیت اجتماعی- اقتصادی والدین و مهارت شناختی کودکان پرداختند. نتایج نشان داد که کودکان از خانواده‌های دارای

وضعیت اجتماعی اقتصادی بالاتر، مهارت شناختی بالاتری داشتند. همچنین خودکارآمدی والدین و مشارکت والدین در این رابطه نقش واسطه‌ای دارد.

(Pourseyed et al, 2019) پژوهشی تحت عنوان «رابطه ویژگی‌های شخصیتی و مشارکت والدین در امور تحصیلی فرزندان با انگیزش تحصیلی» انجام دادند. نتایج نشان داد که ابعاد برون‌گرایی، انعطاف‌پذیری، سازگاری و وظیفه‌شناسی و مشارکت تحصیلی رابطه معنادار و مستقیم با انگیز درونی دارد.

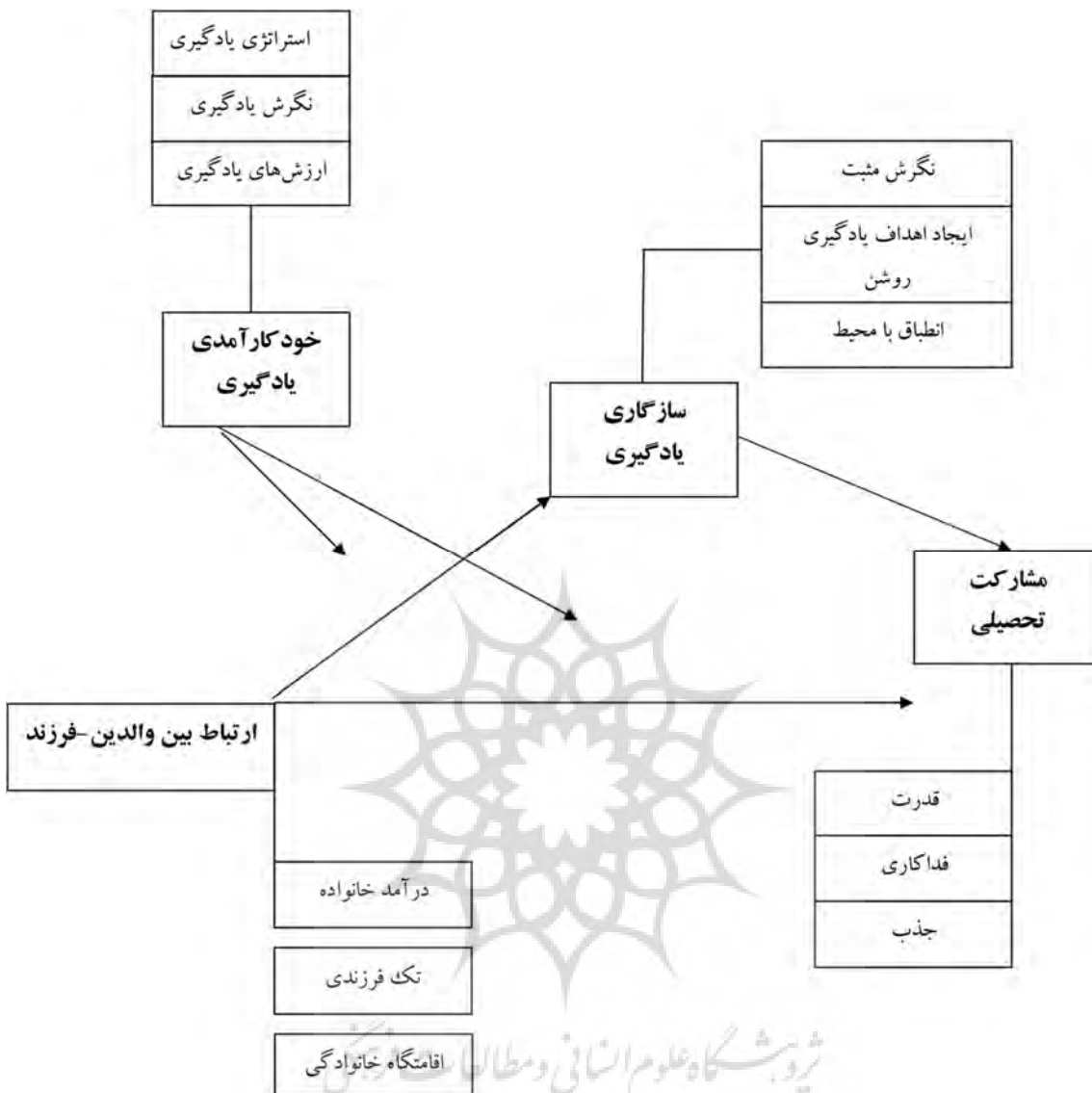
(Senobar, 2018) پژوهشی تحت عنوان «رابطه شادکامی، تاب‌آوری و خودکارآمدی تحصیلی با سازگاری» انجام دادند. او نشان داد خودکارآمدی تحصیلی، شادکامی و تاب‌آوری با سازگاری تحصیلی دانش‌آموزان رابطه مثبت و معناداری دارد و در پیش‌بینی سازگاری، خودکارآمدی بیشتر از دیگر متغیرها نقش داشت.

(Sevari, 2018) پژوهشی تحت عنوان «اثر باورهای معرفت‌شناختی و ادراکات یادگیری بر عملکرد تحصیلی با میانجی‌گری خودکارآمدی تحصیلی» انجام دادند. نتایج نشان داد که باورهای معرفت‌شناختی بر عملکرد تحصیلی و خودکارآمدی تحصیلی و همچنین ادراکات یادگیری بر عملکرد تحصیلی و خودکارآمدی تحصیلی اثر مثبت و رابطه خودکارآمدی با عملکرد تحصیلی معنادار نبود.

(Azizinezhad, 2016) پژوهشی تحت عنوان «نقش حمایت اجتماعی مدارس بر سازگاری تحصیلی؛ اثر میانجی رضایت از مدرسه، امیدواری و خودکارآمدی دانش‌آموزان» انجام دادند نتایج نشان داد که افزایش در حمایت اجتماعی منجر به افزایش در نمرات امیدواری، خودکارآمدی و رضایت از مدرسه دارد. به علاوه افزایش در امیدواری به خودکارآمدی و رضایت از مدرسه همراه با افزایش در نمرات سازگاری دارد.

(Sheikholeslami et al, 2015) پژوهشی تحت عنوان «الگوی علی خودکارآمدی تحصیلی، یادگیری خود تنظیم و دستاوردهای تحصیلی دانشجویان» انجام دادند. و نتایج نشان داد که خودکارآمدی تأثیر مثبت بر دستاوردهای تحصیلی دانشجویان دارد، خودکارآمدی تحصیلی پیش‌بینی کننده مثبت و معنی دار یادگیری است، یادگیری یا کنترل خودکارآمدی، پیش‌بینی کننده مثبت و معناداری دستاوردهای تحصیلی دانشجویان است، یادگیری خود تنظیم نقش واسطه‌ای در ارتباط بین خودکارآمدی تحصیلی و دستاوردهای تحصیلی دانشجویان است.

رتال جامع علوم انسانی

شکل ۱: مدل مفهومی پژوهش گنگ و همکاران (۲۰۲۳)

روش پژوهش

روش پژوهش حاضر از نظر هدف یک پژوهش کاربردی و از نظر ماهیت داده‌ها یک پژوهش توصیفی و همبستگی از نوع معادلات ساختاری می‌باشد. جامعه آماری پژوهش والدین و دانش‌آموزان مدارس دخترانه در دوره متوسطه اول در نوشهر به تعداد ۲۰۰۰ نفر دانش‌آموز و ۲۰۰۰ نفر والدین بودند که از این تعداد ۳۸۴ نفر به عنوان نمونه آماری با استفاده از روش تصادفی خوشه‌ای برای دانش‌آموزان و ۳۸۴ نفر به روش تصادفی ساده برای والدین بر اساس فرمول کوکران انتخاب شدند. از جنبه‌های اخلاقی پژوهش هم این بود که اطلاعات دانش‌آموزان به صورت شخصی نزد پژوهشگر به صورت محرمانه امانت خواهد بود. ابزار گردآوری اطلاعات برای داده‌های میدانی پرسش‌نامه می‌باشد پرسش‌نامه تحقیق استاندارد می‌باشد که شامل سه بخش است بخش اول در مورد تعریف و توضیح مختصر در مورد متغیرهای

تحقیق، بخش دوم شامل اطلاعات جمعیت شناختی نمونه مورد مطالعه و بخش سوم نیز شامل سوالهای اختصاصی پرسش نامه در مورد متغیر ارتباط والدین- فرزند (Barenzeva & Oson, 1982) که از طیف پنج گزینه‌ای لیکرت استفاده شد، سازگاری یادگیری (Linbin, 2008) طیف چهار گزینه‌ای لیکرت، خودکارآمدی (Zhang, 2010) طیف پنج گزینه‌ای لیکرت و مشارکت تحصیلی (Scafli, 2002) طیف هفت گزینه‌ای لیکرت هست. جهت تبیین روایی ابزار پژوهش از روایی صوری و محتوایی استفاده شد و برای تعیین پایایی از ضریب آلفای کرونباخ استفاده می‌شود. و متغیرهایی مورد استفاده قرار می‌گیرد که ضریب آنها بالای ۰/۷۰ است. که نتایج به دست آمده در جدول زیر آمده است.

جدول ۲. آلفای کرونباخ پرسش نامه‌ها

ضریب آلفا	تعداد گویه	پرسش نامه
۸۸٪	۲۰	پرسش نامه والدین-فرزند (Barenzeva & Oson, 1982)
۷۲٪	۱۳	پرسش نامه سازگاری یادگیری (Linbin, 2008)
۷۴٪	۲۲	پرسش نامه خودکارآمدی (Zhang, 2010)
۷۹٪	۱۷	پرسش نامه مشارکت تحصیلی (Scafli, 2002)

برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از مدل معادلات ساختاری استفاده شد که به وسیله نرم افزار SPSS نسخه ۲۶ و lisrel تحلیل شدند.

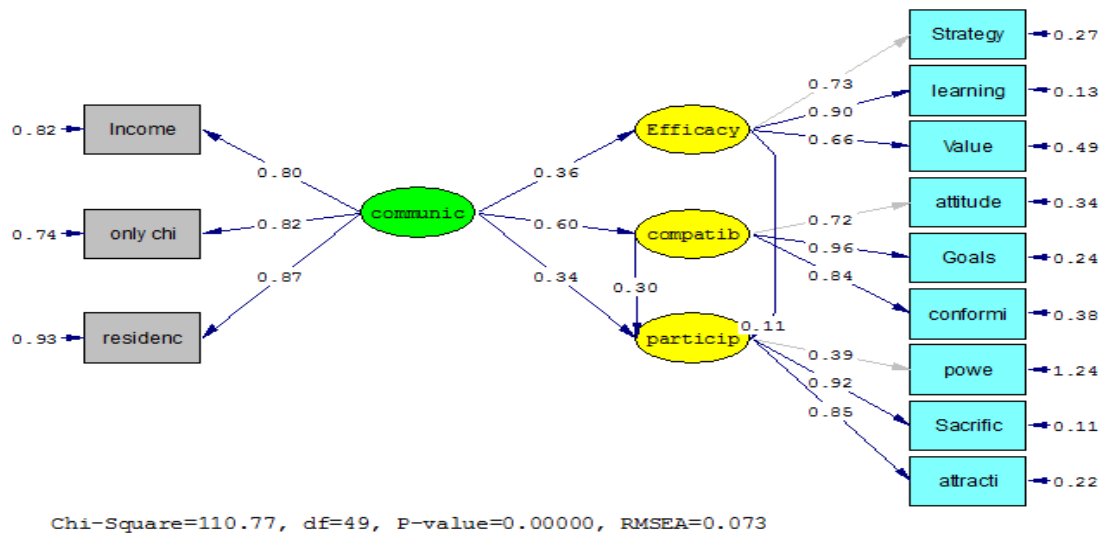
یافته‌های پژوهش

قبل از اینکه فرضیه‌های این پژوهش آزمون شوند باید ابتدا از نرمال بودن متغیرها اطمینان حاصل شود. برای بررسی فرض نرمال بودن متغیرهای مورد مطالعه از آزمون کولموگروف - اسمیرنوف یک نمونه‌ای استفاده شده است. در صورتی که سطح معناداری از ۰/۰۵ درصد بیشتر باشد متغیر نرمال می‌باشد. در غیر اینصورت داده‌ها غیر نرمال اند.

جدول ۳. آزمون کولموگروف - اسمیرنوف متغیرهای تحقیق

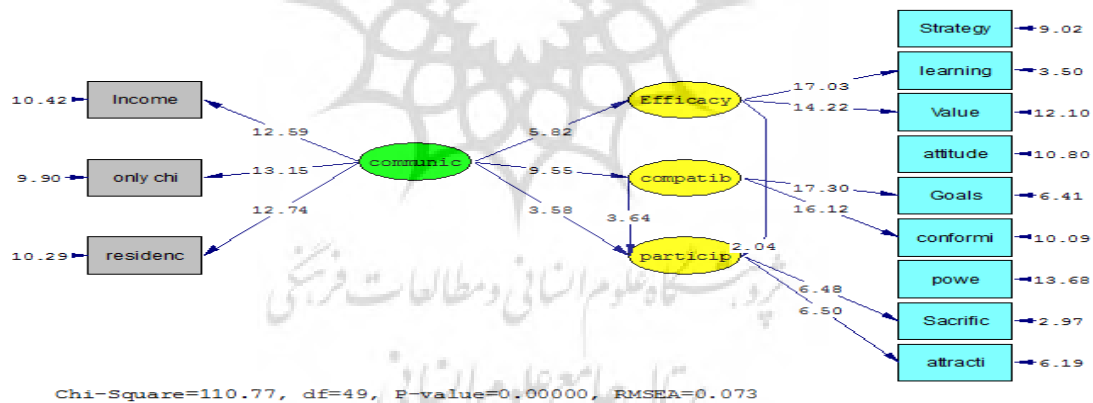
متغیرها	سطح معنی داری	نتیجه آزمون
والدین-فرزند	۰/۳۲۱	نرمال
سازگاری یادگیری	۰/۱۱۸	نرمال
خودکارآمدی	۰/۵۶۱	نرمال
مشارکت تحصیلی	۰/۵۶۰	نرمال

با توجه به جدول بالا و مقدار سطح معنی داری مؤلفه‌ها (بیش از ۰/۰۵) لذا داده‌ها از توزیع نرمال برخوردار هستند. جهت آزمون فرضیات پژوهش از مدل‌سازی معادلات ساختاری با رویکرد حداقل مربعات جزئی با استفاده از نرم افزار lisrel استفاده شده است. در این قسمت قبل از بررسی روابط بین متغیرهای موجود در مدل ابتدا از برازش مدل اطمینان حاصل کنیم. شکل‌های (۱) و (۲) بروندهای نرم افزار lisrel را جهت آزمون فرضیات نمایش می‌دهند.

شکل ۲. مدل در حالت ضرایب تخمین استاندارد

باتوجه به شکل (۲) برازش مدل ساختاری با استفاده از ضرایب t به این صورت است که ضرایب باید از ۱/۹۶ بیشتر باشند تا بتوان در سطح اطمینان ۹۵٪ معنادار بودن آنها را تأیید نمود.

شکل ۳. مدل در حالت ضرایب معناداری

به طور کلی در کار با برنامه لیزرل، هر یک از شاخص‌های بدست آمده برای مدل به تنهایی دلیل برازندگی مدل یا عدم برازندگی آن نیستند، بلکه این شاخص‌ها را باید در کنار یکدیگر و با هم تفسیر کرد. برای ارزیابی مدل ساختاری چندین مشخصه برازندگی وجود دارد. در این تحقیق برای ارزیابی مدل‌ها (مدل اندازه گیری و مدل ساختاری) از شاخص‌های خلی دو تقسیم بر درجه آزادی (Chi-square /df)، شاخص ریشه خطای میانگین مجذورات تقریب (RMSEA)، شاخص برازش تطبیقی (CFI)، شاخص خوب بودن تناسب (GFI)، شاخص نیکویی برازش فزاینده (IFI)، شاخص برازش نسبی (RFI)، شاخص نرم شده برازندگی (NFI)، استفاده شده است. یکی از شاخص‌های عمومی برای به حساب آوردن

پارامترهای آزاد در محاسبه شاخص‌های برازش، شاخص خی- دو بهنجار است که از تقسیم ساده خی- دو بر درجه آزادی مدل محاسبه می‌شود. چنانچه این مقدار بین ۱ تا ۳ باشد مطلوب است.

جدول ۴. شاخص‌های برازندگی مدل مفهومی تحقیق

نوع شاخص	معیار برازش	مقدار	حد قابل قبول	نتیجه
شاخص‌های مطلق (برازندگی مدل)	کای اسکوتر	۱۱۰.۷۷		
	(DF)درجه آزادی	۴۹		
	(P)سطح معناداری	۰.۰۰۰	کمتر از ۰.۰۵	قابل قبول
	نسبت کای اسکوتر به درجه آزادی (Chi-square/DF)	۲.۲۶	زیر ۳	قابل قبول
شاخص‌های نسبی	ریشه میانگین مجذورات خطای برآورد RMSEA	۰.۰۷۳	۰.۱ به پایین	قابل قبول
	(NFI)شاخص برازش اصلاح شده	۰.۹۴	نزدیک به یک	قابل قبول
	(NNFI) شاخص تناسب غیر هنجاردار	۰.۹۳	۰.۹ به بالا	قابل قبول
	(IFI)شاخص برازندگی فزاینده	۰.۹۵	۰.۹ به بالا	قابل قبول
	(CFI)شاخص برازندگی تطبیقی	۰.۹۵	۰.۹ به بالا	قابل قبول
	(GFI)شاخص خوب بودن تناسب	۰.۹۲	بالاتر از ۰.۹۰	قابل قبول
	(RFI)شاخص برازش نسبی	۰.۹۲	بالاتر از ۰.۶	قابل قبول
	(PNFI) شاخص برازش هنجار شده مقتصد	۰.۷۰	بالاتر از ۰.۶	قابل قبول

فرضیه اول: بین والدین - فرزند و مشارکت تحصیلی دانش آموزان رده متوسطه شهرستان نوشهر ارتباط معنی داری وجود دارد.

جدول ۵. نتایج فرضیه اول

آماره t	ضریب مسیر	بررسی فرضیه اول
۹/۵۵	۰/۶۰	

میزان ضریب مسیر والدین - فرزند و مشارکت تحصیلی برابر با ۰/۶۰ و مقدار t مربوطه بزرگتر از ۱/۹۶ می‌باشد که بر طبق آزمون t در سطح اطمینان ۹۵ درصد و خطای ۵ درصد فرضیه صفر را می‌توان رد کرد در نتیجه ادعای محقق مورد تأیید واقع شده است و با اطمینان ۹۵٪ می‌توان گفت، بنابراین می‌توان گفت، بین والدین - فرزند و مشارکت تحصیلی دانش آموزان رده متوسطه شهرستان نوشهر ارتباط معنی داری وجود دارد

فرضیه دوم: بین والدین - فرزند و مشارکت تحصیلی با در نظر گرفتن نقش میانجی سازگاری یادگیری دانش آموزان رده متوسطه شهرستان نوشهر ارتباط معنی داری وجود دارد.

در این پژوهش از آزمون سوبیل که برای معناداری تأثیر میانجی یک متغیر در رابطه‌ی میان دو متغیر دیگر به کار می‌رود، استفاده شد. در آزمون سوبیل، یک مقدار Z-value از طریق رابطه‌ی ۱ به دست می‌آید که در صورت بیشتر شدن این مقدار از ۱/۹۶ می‌توان در سطح اطمینان ۹۵ درصد معنادار بودن تأثیر میانجی یک متغیر را تأیید کرد.

$$Z\text{-value} = \frac{a \times b}{\sqrt{(b^2 \times s_a^2) + (a^2 \times s_b^2) + (s_a^2 \times s_b^2)}}$$

برای تعیین شدت اثر غیرمستقیم از طریق متغیر میانجی، از آماره VAF استفاده شد که مقداری بین 0 و 1 را اختیار می‌کند و هر چه این مقدار به ۱ نزدیک‌تر باشد، نشان از قوی تر بودن تأثیر متغیر میانجی دارد. در واقع؛ این مقدار، نسبت اثر غیرمستقیم در اثر کل را می‌سنجد VAF از طریق رابطه ۲ به دست می‌آید.

$$VAF = \frac{a \times b}{(a \times b) + c}$$

جدول ۶. نتایج فرضیه دوم

نتیجه	نتایج آزمون سوبیل	اثر غیرمستقیم
تأیید	۳/۴۰	۰/۳۴

میزان ضریب مسیر برابر با ۰/۳۴ و مقدار t مربوطه بزرگتر از ۱/۹۶ می‌باشد که بر طبق آزمون t در سطح اطمینان ۹۵ درصد و خطای ۵ درصد فرضیه صفر را می‌توان رد کرد در نتیجه ادعای محقق مورد تأیید واقع شده است و با اطمینان ۹۵٪ می‌توان گفت، بین والدین - فرزند و مشارکت تحصیلی با در نظر گرفتن نقش میانجی سازگاری یادگیری دانش آموزان رده متوسطه شهرستان نوشهر ارتباط معنی داری وجود دارد.

فرضیه سوم: بین والدین - فرزند و مشارکت تحصیلی با در نظر گرفتن نقش میانجی خودکارآمدی یادگیری دانش آموزان رده متوسطه شهرستان نوشهر ارتباط معنی داری وجود دارد.

جدول ۷. نتایج فرضیه سوم

نتیجه	نتایج آزمون سوبیل	اثر غیرمستقیم
رد	۱/۹۲	۰/۰۶۲

میزان ضریب مسیر برابر با ۰/۰۶۲ و مقدار t مربوطه کوچکتر از ۱/۹۶ می‌باشد که بر طبق آزمون t در سطح اطمینان ۹۵ درصد و خطای ۵ درصد فرضیه صفر را نمی‌توان رد کرد در نتیجه ادعای محقق مورد تأیید واقع نشده است و با اطمینان

۹۵٪ می‌توان گفت، بین والدین - فرزند و مشارکت تحصیلی با در نظر گرفتن نقش میانجی خودکارآمدی یادگیری دانش آموزان دوره متوسطه شهرستان نوشهر ارتباط معنی داری وجود ندارد.

بحث و نتیجه گیری

پژوهش حاضر با هدف بررسی اثر تعدیل کننده خودکارآمدی در رابطه بین والدین - فرزند و مشارکت تحصیلی با در نظر گرفتن متغیر میانجی سازگاری یادگیری در بین دانش آموزان دوره متوسطه شهرستان نوشهر انجام پذیرفت. نتایج نشان داد بین روابط والدین - فرزند و مشارکت تحصیلی دانش آموزان دوره متوسطه شهرستان نوشهر ارتباط معنی داری وجود دارد. همچنین بین والدین - فرزند و مشارکت تحصیلی با در نظر گرفتن نقش میانجی سازگاری یادگیری دانش آموزان دوره متوسطه شهرستان نوشهر ارتباط معنی داری وجود دارد. در نهایت بین والدین - فرزند و مشارکت تحصیلی با در نظر گرفتن نقش میانجی خودکارآمدی یادگیری دانش آموزان دره متوسطه شهرستان نوشهر ارتباط معنی داری وجود ندارد. این یافته‌ها به صورت ضمنی با یافته‌های پژوهش (Geng et al, 2023) (Babaei parsheh & Mosadeghi) (nik, 2022) (Naghsh et al, 2022) (Aghaei Motlagh, 2020) (Zangi Abadi et al, 2019) (Liu et al, 2019) (Azizinezhad, 2016) (Sevari, 2018) (Senobar, 2018) (Pourseyed et al, 2019) (Sheikhholeslami et al,) (2015) همسو و همخوان است.

در تبیین این یافته‌ها می‌توان اینگونه بیان کرد که این مطالعه نشان داد که ارتباط والدین کودک به طور مثبت با مشارکت تحصیلی دانش آموزان مرتبط است. یعنی با بهبود کیفیت ارتباط والدین فرزند مشارکت تحصیلی دانش آموزان به طور قابل توجهی افزایش می‌یابد. ارتباط پل ارتباطی بین والدین و فرزندان است. والدین از طریق ارتباطات باز و برابر می‌توانند انتظارات خود را برای یادگیری تحصیلی به فرزندان خود منتقل کنند و از فرزندان خود بخواهند که در یادگیری تحصیلی تلاش بیشتری کنند علاوه بر این والدین می‌توانند به موقع در مورد چالش‌های یادگیری فرزندان خود بیاموزند و از آنها حمایت لازم را برای بهبود تعامل دانش آموزان با تحصیل ارائه کنند با این حال اگر ارتباط کمتر و مشکلات بیشتر بین والدین و فرزندان وجود داشته باشد مقابله با فشار یادگیری تحصیلی برای دانش آموزان دشوار خواهد بود علاوه بر این تحرک آنها کاهش خواهد یافت آنها بیشتر در یادگیری تحصیلی دچار فرسودگی می‌شوند و تمایلی به وقف آن ندارند.

به طور خلاصه ارتباط والدین کودک می‌تواند از دو طریق بر مشارکت تحصیلی دانش آموزان دبیرستانی تأثیر بگذارد: حمایتی و ابزاری حمایتی به این معنی است که ارتباط والدین کودک با کیفیت بالا می‌تواند احساس امنیت و تجربیات عاطفی مثبت را برای کودکان فراهم کند ابزاری به توانایی ارتباط والدین کودک برای ارائه راهبردهای حل مسئله در زمانی که کودکان در یادگیری تحصیلی با مشکلاتی مواجه می‌شوند اشاره دارد ارتباط والدین کودک - دانش آموزان دوره متوسطه را قادر می‌سازد تا زمان و تلاش بیشتری را برای یادگیری تحصیلی خود از طریق این دو رویکرد صرف کنند. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که ارتباط والدین کودک می‌تواند به طور مثبت سطح تعامل تحصیلی را پیش بینی کند.

یافته‌ها نشان می‌دهد که ارتباط والدین کودک می‌تواند مستقیماً بر تعامل تحصیلی دانش آموزان دبیرستانی با تأثیر بر

سازگاری یادگیری آنها تأثیر بگذارد اول ارتباط والد کودک شامل تعامل اطلاعات احساسات و ارزشها بین والدین و فرزندان است. در نوجوانی، دانش آموزان متوسطه نیاز به حمایت و کمک والدین خود در این دوره حساس و متغیر رشد دارند و سازگاری قوی ایجاد می کنند. ارتباط برابر مناسب و باز به دانش آموزان متوسطه کمک می کند تا نگرشها و ارزشهای یادگیری درستی داشته باشند روابط هماهنگ بین آنها و همکلاسیها و معلمانشان را در محیط یادگیری ارتقا می دهند، بنابراین سازگاری یادگیری خوبی را به دست می آورند. ثانیاً، هرچه سازگاری یادگیری دانش آموزان قوی تر باشد آنها می توانند با آرامش بیشتر با مشکلات و موانع در یادگیری تحصیلی روبرو شوند. آنها همچنین می توانند به سرعت در یادگیری تحصیلی تسلط پیدا کنند از منابع یادگیری برای بهبود اثر یادگیری خود استفاده مناسب کنند و در یادگیری تحصیلی تلاش بیشتری کنند. به عبارت دیگر اگر والد فرزند روابط متشنج است و ارتباط بین والدین و فرزندان ضعیف است، بنابراین دانش آموزان بدون کمک والدین نمی توانند معماها و مشکلاتی را که در تحصیل و زندگی روزمره با آن مواجه می شوند به راحتی حل کنند آنها اعتماد به نفس خود را در یادگیری از دست خواهند داد. در نتیجه سازگاری یادگیری ضعیف را توسعه می دهند. سپس دانش آموزان دبیرستانی که فاقد سازگاری یادگیری هستند اغلب از مواجهه با چالشها و خطرات در تحصیل و زندگی خود خسته می شوند و در نتیجه علاقه آنها به تحصیلی کاهش می یابد و از یادگیری خسته می شوند. به طور خلاصه ارتباط حمایتی و ابزاری والد کودک نیز برای رشد دانش آموزان دبیرستانی در سازگاری یادگیری مفید است. از طریق ارتباط والد کودک والدین می توانند فرزندان خود را ترغیب کنند تا عادات یادگیری خوب و توانایی غلبه بر مشکلات را ایجاد کنند تا به آنها کمک کنند تا بین خود و محیط آموزشی تعادل برقرار کنند علاوه بر این بهبود سازگاری یادگیری دانش آموزان را قادر می سازد تا اشتیاق و انرژی بیشتری را در یادگیری تحصیلی بگذارند می توان نتیجه گرفت که سازگاری یادگیری نقش واسطه ای جزئی بین ارتباط والدین- کودک و درگیری تحصیلی دارد، ارتباط والدین کودک می تواند مشارکت دانش آموزان دوره متوسطه را در یادگیری تحصیلی با افزایش سازگاری یادگیری آنها بهبود بخشد.

مطالعه حاضر نشان داد که خودکارآمدی یادگیری تحصیلی رابطه بین ارتباط والدین فرزند و مشارکت تحصیلی را تعدیل می کند و نیمه اول مسیر میانجیگری ارتباط والدین فرزند سازگاری یادگیری مشارکت تحصیلی را تعدیل می کند. اولاً، در مسیر مستقیم، در مقایسه با دانش آموزان دبیرستانی با خودکارآمدی یادگیری پایین، دانش آموزان دبیرستانی با خودکارآمدی یادگیری بالا می توانند تأثیر منفی ارتباط ضعیف والدین کودک بر یادگیری تحصیلی را به طور قابل توجهی کاهش دهند. آنها همچنین می توانند مشارکت بالاتری در یادگیری تحصیلی داشته باشند و عملکرد تحصیلی بهتری داشته باشند. مطالعات قبلی نشان داد که افراد با خودکارآمدی بالا توانایی تنظیم هیجانی قویتری دارند (Liu et al, 2019) و سرسختی ذهنی (Wang, 2020) این یافته ها به این معناست که افراد با خودکارآمدی بالا در مواجهه با موقعیتهای منفی با مشکلاتی مواجه می شوند و اقدامات مثبتی برای حذف عوامل استرس زا و کاهش اثرات نامطلوب آنها انجام می دهند در زمینه یادگیری دانش آموزان با خودکارآمدی یادگیری بالا اشتیاق بیشتری به یادگیری دارند این دانش آموزان همچنین اعتماد به نفس بیشتری دارند. در یادگیری پایدارتر هستند و از چالشهای یادگیری نمی ترسند (Yang & Chen, 2023). بنابراین حتی در موقعیتهای نامطلوب به دلیل ارتباط ضعیف والدین و فرزند این دانش آموزان به دلیل خودکارآمدی خود تلاش بیشتری برای یادگیری تحصیلی می کنند. این دانش آموزان با پشتکار برای کنار آمدن با

مشکلات یادگیری تحصیلی به عملکرد تحصیلی عالی دست می‌یابند.

مطالعات قبلی نشان داد که ارتباط والدین کودک با کیفیت پایین نمی‌تواند نیازهای عاطفی اساسی دانش آموزان را برآورده کند. در نتیجه این دانش آموزان مستعد ابتلا به مشکلات عاطفی و رفتاری مختلف هستند که سازگاری با زندگی مدرسه را دشوار می‌کند. خود کارآمدی می‌تواند به روش‌های زیر، یک عملکرد خود تنظیمی داشته باشد اولاً می‌تواند دانش آموزان را از توانایی یادگیری در حوزه تحصیل خود بسازد و وضعیت یادگیری آنها را تنظیم کند، ثانیاً خود ارزیابی دانش آموزان را بهبود می‌بخشد و آنها را با ارزش خود روبرو می‌کند در نهایت می‌تواند تجربه عاطفی منفی ناشی از ارتباط ضعیف والدین کودک را کاهش دهد و سازگاری یادگیری آنها را بهبود بخشد (Yang & Chen, 2023). به همین دلیل دانش آموزان می‌توانند به سرعت با پیشرفت تدریس همراه شوند بهتر با محیط یادگیری کلاس سازگار شوند و تعامل تحصیلی خود را بهبود بخشند.

به طور خلاصه نقش مهم خودکارآمدی در مدل ساخته شده در این مطالعه این است که به عنوان یک حائل برای زمینه‌های منفی عمل کند و می‌تواند نگرش دانش آموزان را نسبت به مشکلات یادگیری در حوزه تحصیل تغییر دهد و دانش آموزان را قادر می‌سازد تا سازگاری یادگیری و تعامل تحصیلی بهتری داشته باشند حتی با ارتباط ضعیف والدین و فرزند. بنابراین به این نتیجه رسیدیم که خودکارآمدی تحصیلی نه تنها رابطه بین ارتباط والدین فرزند و درگیری تحصیلی را تعدیل می‌کند بلکه رابطه بین ارتباط والدین فرزند و سازگاری یادگیری را نیز تعدیل می‌کند.

Reference

- Aghaie motlagh, R. (2021). The Relationship between Professional Ethics of University Professors and Job Satisfaction and Self-Efficacy Beliefs (Case Study of Karaj University Professors). *Management and Educational Perspective*, 2(4), 37-53. doi: 10.22034/jmep.2021.260115.1041(In Persian).
- Azizinezhad, B. (2016). The Role of the Social Support of Schools on Academic Compatibility of the Students: by Effect of Mediating Satisfaction of the School, Hopefulness and Self-Efficacy of Students. *Research in School and Virtual Learning*, 4(13), 57-68. doi: 10.1001.1.23456523.1395.4.13.5.1(In Persian).
- Babaei parsheh, A., & Mosadeghi Nik, F. (2022). The relationship between information literacy and communication skills of teachers with academic self-efficacy with the moderating role of students' intelligence beliefs. *Management and Educational Perspective*, 4(2), 1-20. doi: 10.22034/jmep.2022.316796.1084(In Persian).
- Barghi, I., & Garyi Garavand, P. (2021). Investigating the Effect of Parent Participation on Quality of Life and Adjustment in Students. *Journal of School Psychology*, 9(4), 96-105. doi: 10.32598/JSPI.9.4.8. (In Persian).
- Baker, R.W., & Siryk, B.. (1984). Measuring adjustment to college. *Journal of Counseling Psychology*, 31(2), 179-189. <https://doi.org/10.1037/0022-0167.31.2.179>.
- China, M. o. E. o. t. P. s. R. o. (2021). The family education promotion law of the People's Republic of China. http://www.moe.gov.cn/jyb_sjzl/sjzl_zcfg/zcfg_qtxgfl/202110/t20211025_574749.html. Accessed 23 Oct 2021
- Fredricks, J. A. & Filsecker, M. & Lawson, M. A. (2016). Student engagement, context, and adjustment: Addressing definitional, measurement, and methodological issues. *Learning and Instruction*, 43, 1-4. DOI:10.1016/j.learninstruc.2016.02.002
- Geng, Y. Ying, B. Xu Wang, Jie Lin, Ming-yue Zhang, Yan-ling Liu, (2023), The relationship between parent-child communication and English academic engagement among middle school students: a moderated mediation model, *Instituto Universit L rio de Ciências Psicoló gicas, Sociais e da Vida*. <https://doi.org/10.1007/s10212-023-00676-7>.

- Hong, J.-C., Cao, W., Liu, X., Tai, K.-H., & Zhao, L. (2021). Personality traits predict the effects of Internet and academic self-efficacy on practical performance anxiety in online learning under the COVID-19 lockdown. *Journal of Research on Technology in Education*, 1–15. <https://doi.org/10.1080/15391523.2021.1967818>.
- Hakyemez, T. C., & Mardikyan, S. (2021). The interplay between institutional integration and self-efficacy in the academic performance of first-year university students: A multigroup approach. *The International Journal of Management Education*, 19(1), 100430. DOI: [10.1016/j.ijme.2020.100430](https://doi.org/10.1016/j.ijme.2020.100430)
- Heydari, Y., & BARZEGAR, B. K. (2020). The Effectiveness of Cognitive Self-Compassion Training on Academic Self-Efficacy Beliefs and Social Adequacy Male Students. (In Persian).
- Karbach, J., & Gottschling, J., & Spengler, M., & Hegewald, K., & Spinath, F. M. (2013). Parental involvement and general cognitive ability as predictors of domain-specific academic achievement in early adolescence. *Learning and Instruction*, 23, 43-51. DOI: [10.1016/j.learninstruc.2012.09.004](https://doi.org/10.1016/j.learninstruc.2012.09.004)
- Lavasani, M., & Karamti, H., & Kadivar P. (2018) Effectiveness of play therapy based on cognitive behavioral approach on social adjustment and academic adjustment of students with reading disorders *Journal of Learning Disabilities*, 7(3), 91-109. http://jld.uma.ac.ir/article_629_a35798991c11d7cd4785c9eacbf655c1.pdf?lang=en (In Persian).
- Liu, Q., & Fang, X., & Deng, L., & Zhang, J. (2012). Parent-adolescent communication, parental internet use and internet-specific norms and pathological internet use among Chinese adolescents. *Computers in Human Behavior*, 28(4), 1269–1275 DOI: [10.1016/j.chb.2012.02.010](https://doi.org/10.1016/j.chb.2012.02.010)
- Liu, Z. (2017). Migrant Children's Academic Values and School Well-Being: The Mediating Effect of Academic Self-Efficacy. *Chinese Journal of Special Education*, 08, 67–73.
- Maleki b. (2022). Causal model of academic participation based on academic support and psychological capital of university students. *Educational psychology studies*. 18(46). 127-144. doi: [10.22111/jeps.2022.6968](https://doi.org/10.22111/jeps.2022.6968) (In Persian).
- Naghsh, Z., Ramezani Khamsi, Z., & Vakili, S. (2022). The mediating role of parent involvement in relationship between Shame of having a child with learning disability and Academic Performance in Students with learning disabilities. *Psychology of Exceptional Individuals*, 12(46), 1-22. doi: [10.22054/jpe.2022.65169.2401](https://doi.org/10.22054/jpe.2022.65169.2401) (In Persian)
- Nazerzadeh, M., & Ghazanfari, A., & Sharifi, T., & Ahmadi, R. (2020). Comparison of the Effectiveness of Group Training of Metacognitive Strategies with the Fellowship Training on the Educational Self-Efficacy and Motivation: Secondary School Students. *Journal of Instruction and Evaluation*, 13(50), 157-182. doi: [10.30495/jinev.2020.1899902.2187](https://doi.org/10.30495/jinev.2020.1899902.2187). (In Persian)
- Ozayi, N., & Ahmadi, G., & Azimpoor, E. (2021). The effect of perceptions of learning environment and academic engagement on academic performance of secondary school male students: The mediating role of academic self-efficacy. *Knowledge & Research in Applied Psychology*, 22(1), 168-181. doi: [10.30486/jsrp.2020.582433.1638](https://doi.org/10.30486/jsrp.2020.582433.1638). (In Persian)
- Peng, X., & Xiaonan, S., Zhen, H. (2022). Influence Mechanism of Teacher Support and Parent Support on the Academic Achievement of Secondary Vocational Students Xianjie Affiliations. PMID: 35519655 PMCID: PMC9062232 DOI: [10.3389/fpsyg.2022.863740](https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.863740)
- Pourseyed, S.M., & Fouladchang, M., & Pourseyed, S. (2019). The Relationship between Personality Traits, Parental Involvement in their Children's Education, and Students' Academic Motivation. *QJFR* 2019; 16 (1):127-146. URL: <http://qjfr.ir/article-1-1006-fa.html>. (In Persian)
- Sheikholeslami, R., & Mohamadi, M., & Naser Jahromi, R., & Kousari, M. (2015). Causal Model of Academic Self-Efficacy, Self-Regulated Learning and Student's Academic Gains. *Technology of Education Journal (TEJ)*, 9(3), 187-200. doi: [10.22061/tej.2015.351](https://doi.org/10.22061/tej.2015.351)
- Senobar, A. (2018), The relationship between happiness, resilience and academic self-efficacy with the adjustment of 10th grade male students, *Journal of Sociology of Education*, 8, 1-15.
- Sevari, K. (2018). The Effect of Epistemological Beliefs & Learning Perceptions on Academic Performance through Academic Self-Efficacy. *Social Cognition*, 7(1), 25-40.. (In Persian)
- Wang, M. T., & Sheikh-Khalil, S. (2014). Does parental involvement matter for student achievement and mental health in high school? *Child Development*, 85(2), 610-25. DOI: [10.1111/cdev.12153](https://doi.org/10.1111/cdev.12153)

- Wang, H., & Chen, Y., & Yang, X., & Yu, X., & Zheng, K., & Lin, Q., & Cheng, X., & He, T. (2022). Different associations of parental involvement with children's learning of Chinese, English, and math: A threewave longitudinal study. *European Journal of Psychology of Education*. <https://doi.org/10.1007/s10212-022-00605-0>.
- Wang, X.-P. (2020). The influence of learning adaptability and classroom academic emotion on learning engagement of middle school students in online learning: The intermediary role of self-determination motive. Tianjin Normal University.
- Wilder, S. (2014). Effects of parental involvement on academic achievement: A meta-synthesis. *Educational Review*, 66(3), 377-97. DOI:10.1080/00131911.2013.780009
- Young, C., & Austin, S., & Grove, R. (2013). Defining parental involvement Perception of school administrators. *Education*, 133(3), 291-297. <https://www.semanticscholar.org/paper/Defining-Parental-Involvement%3A-Perception-of-School-Young-Austin/d325fb2bcf6699408527e842166e722fe8e60f81>
- Yaghoobi, A., & motaharifar, F., & hosseini, M. (2022). Developing of academic engagement Model based on core self-evaluation and Developmental Assessts with the mediating role of Academic Help Seeking. *Educational Psychology*, 18(63), 7-30. doi: 10.22054/jep.2023.67345.3611. (In Persian)
- Yang, H., & Chen, Y. (2023). The Impact of Parental Involvement on Student Writing Ability: A Meta-Analysis. *Educ. Sci.* 2023, 13(7), 718; <https://doi.org/10.3390/educsci13070718>
- Zhang, K., & Wu, S, & Xu, Y., & Cao, W., & Goetz, T., & Parks-Stamm, E. J. (2021). Adaptability promotes student engagement under COVID-19: The multiple mediating effects of academic emotion. *Frontiers in Psychology*, 11, 633265. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2020.633265>.
- Zangi Abadi, M., & SADEGHI, M., & GHADAMPOUR, E. (2019). Effect of Training of Self-Regulation Strategies on Academic Self-Efficacy and Academic Adjustment of Maladaptive High School Students. *JOURNAL OF RESEARCH IN EDUCATIONAL SYSTEMS*, 13(44), 71-87. SID. <https://sid.ir/paper/137475/en>. (In Persian)

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی